Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване

(обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм. и доп., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36, 37, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66 и 67 от 2008 г. и бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г.)

§ 1. Създава се чл. 10а:

„Чл. 10а. Общите правила за сигурността в гражданското въздухоплаване се уреждат в Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/2002 (ОВ, L 97 от 2008 г.).“

§ 2. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Условията и редът за постигане на сигурността в гражданското въздухоплаване се определят чрез мерки и процедури, подробно описани в Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване се утвърждава от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” след съгласуване със съпредседателите на Съвета за сигурност в гражданското въздухоплаване.”

§ 3. В чл. 16а т. 5 се отменя.

§ 4. В чл. 16б, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 след думите „гражданското въздухоплаване” се поставя запетая и се добавя „включително по изпълнението на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване, чрез прилагането на Националната програма за

контрол на качеството за постигане на сигурността в гражданското въздухоплаване”.

2. Точка 10 се отменя.

3. Точка 11 се изменя така:

„11. поддържа единна база данни и издава идентификационни карти на летателните екипажи и пропуски на лица, след като са преминали успешно цялостна проверка за надеждност, която се извършва от Държавна агенция „Национална сигурност”, както и на моторни превозни средства, за достъп до зоните за сигурност на гражданските летища за обществено ползване;”.

§ 5. В чл. 16в се създава ал. 7:

„(7) Главният директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” издава удостоверения за експлоатационна годност на доставчика на аеронавигационно обслужване за използване на навигационните съоръжения за въздушна навигация, кацане и обзор при условия и по ред, определени с наредба на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.”

§ 6. В чл. 16г, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се отменя.

2. Точка 2 се изменя така:

„2. разработва и предлага за утвърждаване от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване, Националната програма за контрол на качеството за постигане на сигурността в гражданското въздухоплаване, Националната програма за обучение в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване и Националната програма за сертифициране на служители по сигурността, работещи на пунктове за проверка, след съгласуване със съпредседателите на Съвета за сигурност в гражданското въздухоплаване;”.

3. Създава се т. 2а:

„2а. разработва и предлага за съгласуване от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, министъра на отбраната, министъра на вътрешните работи, министъра на финансите и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност” план за действия при актове на незаконна намеса в гражданското въздухоплаване; планът се приема с решение на Министерския съвет;”.

§ 7. В чл. 16и се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея:

а) в т. 8 след думите „Министерството на вътрешните работи” се поставят точка и запетая и текстът до края се заличава;

б) точка 9 се изменя така:

„9. Агенция „Митници”;”

в) в т. 11 думите „председателят на” се заличават;

г) създава се т. 12:

„12. съответните структури на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, участващи в осъществяване на контрола, управлението и използването на националното въздушно пространство.”

2. Създават се ал. 2-5:

„(2) Съветът за сигурност в гражданското въздухоплаване се състои от представители на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”, Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Агенция „Митници” и на Държавна агенция „Национална сигурност” и се ръководи от заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, заместник-министър на отбраната, главния секретар на Министерството на вътрешните работи и от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност”, които са съпредседатели на съвета.

(3) Съветът за сигурност в гражданското въздухоплаване е консултативен орган към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, министъра на вътрешните работи, министъра на отбраната, председателя на Държавната агенция „Национална сигурност” и министъра на финансите за стратегическо планиране и осъществяване на консултации, съгласуване, сътрудничество и координация между ведомствата, юридическите и физическите лица, които имат задължения за постигане на сигурността в гражданското въздухоплаване.

(4) Съветът може да привлича в своята работа и представители на други ведомства, както и експерти в областта на гражданското въздухоплаване.

(5) Административното обслужване на дейността на Съвета за сигурност в гражданското въздухоплаване се осигурява от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”.”

§ 8. В чл. 16к се създават ал. 5 и 6:

„(5) Летищният оператор извършва:

1. проверка за сигурност на пътниците, започващи пътуване от летището, трансферните пътници и транзитните пътници, техните ръчни и регистрирани багажи;

2. проверка за сигурност на персонал, екипажи и моторни превозни средства за достъп до зоните за сигурност с ограничен достъп и критичните части;

3. проверка за сигурност на товари и поща;

4. проверка за сигурност на поща и материали на авиационните оператори;

5. проверка за сигурност на доставки на стоки, предназначени за полета и летището;

6. видеонаблюдение на зоните за сигурност с ограничен достъп, критичните части и други зони;

7. контрол на достъпа и издава временни пропуски на лица и моторни превозни средства.

(6) Доставчикът на аеронавигационно обслужване разработва, прилага и актуализира програма за сигурност за недопускане на актове на незаконна намеса в обслужваното въздушно пространство. Програмата се изготвя в съответствие с изискванията на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване, на летищните програми за постигане на авиационна сигурност и се утвърждава от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”.”

§ 9. В чл. 16м ал. 2 се изменя така:

„(2) Достъпът на физически лица до зоните за сигурност на гражданските летища се осигурява след извършване на успешна цялостна проверка от Държавна агенция „Национална сигурност” по критерии, посочени в Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване. Достъпът в граничната зона се съгласува и с органите на Главна дирекция „Гранична полиция”.”

§ 10. Член 16н се отменя.

§ 11. В чл. 16о ал. 4 се изменя така:

„(4) Критериите, на които трябва да отговарят служителите по сигурността на полетите, и редът за тяхното назначаване се съобразяват с изискванията на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване.”

§ 12. В чл. 43б, ал. 7, т. 2 думите „летищни такси по чл. 120, ал. 1, т. 3 и 4” се заменят с „летищни такси по чл. 120, ал. 1, т. 2-4”.

§ 13. В чл. 53в ал. 6 и 13 се отменят.

§ 14. В чл. 64, ал. 3 след думите „гарантиране безопасността” се добавя „и сигурността”.

§ 15. В чл. 64б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията” се заменят с „Министерския съвет”.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) За изпълнението на полети със специално предназначение Авиоотряд 28 може да наема на мокър лизинг въздухоплавателни средства от авиационни оператори, които притежават свидетелство за авиационен оператор, с разрешена дейност „превоз на пътници”.”

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) При изпълнението на полети със специално предназначение и в случаите, когато Авиоотряд 28 извършва полети за нуждите на министерства и ведомства, заплащането се извършва от бюджета на съответните администрации, министерства или ведомства.”

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията” се заменят с „генералния директор на Авиоотряд 28”.

6. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Към основната работна заплата на персонала в Авиоотряд 28 се изплаща допълнително трудово възнаграждение - до 25 на сто от основната заплата, при условия и по ред, определени с Устройствения правилник на Авиоотряд 28.”

7. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията съгласувано с министъра на финансите” се заменят с „генералния директор на Авиоотряд 28 съгласувано с министър-председателя или оправомощено от него длъжностно лице”.

§ 16. В чл. 73, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „както и такива, които са отказали проверка за сигурност, в т. ч. на техните багажи”.

§ 17. В чл. 120, ал. 3 се правят следните изменения:

1. Думите „т. 1 и 2” се заличават.

2. Точка 6 се отменя.

§ 18. Създава се чл. 120а:

„Чл. 120а. От заплащане на таксите по чл. 120, ал. 2 се освобождават въздухоплавателни средства при провеждане на първоначално летателно обучение.”

§ 19. В наименованието на глава X „Б” след думите „осигуряване безопасността” се добавя „и сигурността”.

§ 20. В чл. 122в, ал. 1 след думите „по осигуряване безопасността” се добавя „и сигурността”.

§ 21. В чл. 143 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създават т. 15 и 16:

„15. допусне да се използва навигационно съоръжение за въздушна навигация, кацане и обзор без удостоверение за експлоатационна годност;

16. участва в управлението на въздушното движение и техническото осигуряване на системите за аеронавигационно обслужване, без да притежава свидетелство за правоспособност, или притежаваното от него свидетелство за правоспособност е невалидно, както и този, който разпореди или допусне това.”

2. В ал. 3:

а) в т. 5 след думите „нерегламентиран достъп на” се добавя „лица или”;

б) точка 6 се изменя така:

„6. летищен оператор, който допусне в зона за сигурност с ограничен достъп лица и пренасяни от тях вещи и предмети без извършване на проверка за сигурност;”

в) създават се т. 7-12:

„7. летищен оператор, оператор по наземно обслужване, доставчик на аеронавигационно обслужване и авиационен оператор, който в посочения срок не отстрани несъответствията в представения за одобряване пред Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” план за действия, с цел отстраняване на несъответствия, след извършени одити, инспекции и тестове;

8. доставчик на обучение, който извършва своята дейност без свидетелство за авиационен учебен център, без утвърдени програми за обучение и използва преподаватели и инструктори, които не притежават съответно свидетелство, както и този, който разпореди или допусне това;

9. летищен оператор, авиационен оператор или доставчик на аеронавигационно обслужване, който възпрепятства проверка на компетентните органи по този закон или не изпълни тяхно разпореждане, свързано с осигуряване безопасността на полетите, както и този, който разпореди или допусне това;

10. авиационен оператор, който допусне неразрешено от доставчика на аеронавигационно обслужване излизане на полосата за излитане и кацане, както и този, който разпореди това;

11. авиационен оператор, който допусне неразрешено от доставчика на аеронавигационно обслужване навлизане в забранени, временно ограничени или опасни за полети зони, в контролираните райони или контролираните зони на летищата, както и този, който разпореди или допусне това;

12. доставчик на аеронавигационно обслужване, който не спазва сроковете или допусне отклонение при изпълнение на

коригиращите действия, предписани при регулаторен одит по смисъла на Регламент № 1315/2007 на Комисията от 8.11.2007 г. относно надзора на безопасността при управлението на въздушното движение и за изменение на Регламент (ЕО) № 2096/2005 (ОВ, L 291 от 2007 г.), приети от Националния контролен орган, както и този, който разпореди или допусне това.”

3. В ал. 4:

а) в т. 1 думите „необходимата квалификация или обучение” се заменят с „необходимото обучение”;

б) в т. 2 след думите „валиден пропуск” се добавя „или идентификационна карта”.

§ 22. В чл. 144 се създава т. 14:

„14. разпореди или допусне значима хардуерна и/или софтуерна промяна на системите за аеронавигационно обслужване без разрешение от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”.”

§ 23. В § 3 от Допълнителните разпоредби т. 26 се изменя така:

„26. „Сигурност на въздухоплаването” е съвкупност от мерки, човешки и материални ресурси, предназначени да защитят гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса.”

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 24. Разпоредбата на § 8 относно чл. 16к влиза в сила от 1 януари 2011 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …… 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване предвижда следните по-важни изменения и допълнения и с него се постигат посочените по-долу цели:

I. Въвежда се новата правна рамка, установена в правото на Европейския съюз, за сигурността в гражданското въздухоплаване.

През последните две години европейското законодателство в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване претърпя сериозни изменения, наложени от необходимостта за постигане на по-добра и ефективна защита на лицата и стоките в рамките на Европейския съюз от актове на незаконна намеса в гражданското въздухоплаване.

1. Съдържанието на Регламент (ЕО) № 2320/2002 на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на общи правила за сигурността на гражданското въздухоплаване беше преразгледано в светлината на придобития опит и бе потърсено опростяване, хармонизиране и изясняване на съществуващите правила и подобряване равнищата на сигурност. Във връзка с това е приет нов Регламент (ЕО) № 300/2008 от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване, с който се отменя Регламент (ЕО) № 2320/2002.

Паралелно с новата законова рамка са приети още Регламент (ЕО) № 820/2008 и Решение на Комисията 4333/2008, с които се допълват общите правила и където са разписани подробно мерките и процедурите, които следва да се прилагат от държавите членки в рамките на Общността. С новите законодателни актове се дават по-големи права и отговорности на националните органи, които отговарят за прилагането на общите базови стандарти по сигурността в гражданското въздухоплаване, залагат се параметри към принципите на финансирането на разходите, свързани с гарантиране на тяхното прилагане.

Към настоящия момент в гражданското въздухоплаване в Република България е налице дублиране и преплитане на дейности по авиационна сигурност и полицейски функции, от една страна, на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”, и от друга страна, на Министерството на вътрешните работи, отнасящи се до летищната сигурност, в т. ч. охрана на периметъра, патрулиране и проверки в обществените зони, проверка по сигурност на персонал и моторни превозни средства за достъп до

зоните с ограничен достъп и критичните части, проверка на пътници и багажи, проверка на товари и пощи, охрана на въздухоплавателни средства. Важен въпрос е и финансирането на дейността при спазване принципите на запазване на лоялната конкуренция между летищата, гарантиране защитата на потребителите по отношение на разпределението на разходите за сигурност между данъкоплатци и ползватели (съгласно чл. 22 от Регламент 300/2008 от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване).

За да бъдат изпълнени изискванията на правото на Европейския съюз (най-вече изискванията за ефективност при упражняване на контролните функции на компетентния орган в авиационната сигурност съгласно чл. 9 от Регламент (ЕО) № 300/2008 от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване), са необходими изменения и допълнения в Закона за гражданското въздухоплаване в частта „сигурност на гражданското въздухоплаване” и по-специално в разпоредбите, с които се уреждат отговорностите на летищните оператори на гражданските летища за обществено ползване, във връзка с постигане на авиационната сигурност.

Във връзка с това законопроектът директно постановява, че общите правила за сигурността в гражданското въздухоплаване се уреждат в Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/200.

В съответствие с изискванията на новата правна рамка в областта на авиационната сигурност се посочва, че условията и редът за постигане на сигурността в гражданското въздухоплаване се определят чрез мерки и процедури, подробно описани в Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване. Предвижда се Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване да се утвърждава от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” след съгласуване със съпредседателите на Съвета за сигурност в гражданското въздухоплаване.

В законопроекта се определя и съставът на Съвета за сигурност на гражданското въздухоплаване – представители на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Агенция „Митници” и на Държавна агенция „Национална сигурност”. Съветът се ръководи от заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, заместник-министър на отбраната, генералния секретар на Министерството на вътрешните работи и от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност”, които са съпредседатели на съвета.

2. Същността и целта на предлаганите изменения и допълнения в Закона за гражданското въздухоплаване в частта „Сигурност на гражданското

въздухоплаване” – глава Iа, е и да се постигне точно определяне и разделяне на отговорностите между летищния оператор (този, който управлява и експлоатира летището) и органите на Главна дирекция „Гранична полиция” на територията на летището.

Отговорностите в областта на проверките на пътници, ръчни и регистрирани багажи, проверки на лица, вещи и моторни превозни средства при влизане в зоните за сигурност, проверки на стоки за борда на въздухоплавателните средства и стоки за летището, проверки на товари и поща и проверки на материали се определят като отговорности на летищните оператори. От друга страна, охраната на периметъра, обществените зони, се определят като отговорност на органите на реда (органите на граничната полиция на територията на летището).

Законопроектът предвижда (в чл. 16к, ал. 5 и 6), че летищният оператор извършва: проверка за сигурност на пътниците, започващи пътуване от летището, трансферните пътници и транзитните пътници, техните ръчни и регистрирани багажи; проверка за сигурност на персонал, екипажи и моторни превозни средства за достъп до зоните за сигурност с ограничен достъп и критичните части; проверка за сигурност на товари и поща; проверка за сигурност на поща и материали на авиационните оператори; проверка за сигурност на доставки на стоки, предназначени за полета и летището; видеонаблюдение на зоните за сигурност с ограничен достъп, критичните части и други зони; контрол на достъпа и издава временни пропуски на лица и моторни превозни средства.

II. Съгласно действащата разпоредба на чл. 43б, ал. 2, т. 1 на концесия може да бъде предоставена и обособена част от гражданско летище за обществено ползване, определена с влязъл в сила генерален план за развитие на летището, за обслужване на пътници и/или за обработка на товари, багажи и поща, и/или за извършване на съпътстващи дейност. В този случай съгласно чл. 43б, ал. 7, т. 2 концесионерът има право, ако това е определено в решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия, да събира в своя полза изцяло или част от таксите по чл. 120, ал. 1, т. 3 – „пътници, започващи пътуване от летището”, и таксата по чл. 120, ал. 1, т. 4 – „ползване на пътнически ръкав”. Съществуващата към момента възможност концесионерът да събира тези два вида такси може да се реализира при предоставяне на концесия на обособена част от летище за обслужване на пътници.

С проекта се предлага допълнение на чл. 43б, ал. 7, т. 2, а именно – при предоставяне на концесия на обособена част от летище за обработка на товари, багажи и поща на концесионера да бъде предоставено правото да събира цялата или част от такса „паркиране” по чл. 120, ал. 1, т. 2.

Мотивите за предложението са следните:

1. да се създадат условия при предоставяне на концесия на обособена част от гражданско летище за извършване на услуги по обработка на товари, багажи и поща концесионерът:

1.1. да изгражда и поддържа летищната инфраструктура – карго перон и др. летищни съоръжения, необходими за предоставянето на услугите по паркиране на въздухоплавателни средства;

1.2. да предоставя услугите по паркиране, като използва изградената от него летищна инфраструктура, съставляваща карго терминал;

1.3. да получава приходи от такса „паркиране" срещу предоставяните услуги по паркиране на въздухоплавателни средства;

1.4. да възвърне инвестициите, вложени в изграждането и поддържането на летищната инфраструктура;

2. да се спази принципът за разходоориентираност на летищните такси.

III. Предвиждат се изменения в разпоредбата на чл. 64б от закона, съгласно които:

1. Авиоотряд 28 преминава като второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към Министерския съвет. Към настоящия момент Авиоотряд 28 е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

2. Изрично се посочват условията и редът, при спазването на които Авиоотряд 28 може да наема въздухоплавателни средства на мокър лизинг.

3. При изпълнението на полети със специално предназначение и в случаите, когато Авиоотряд 28 извършва полети за нуждите на министерства и ведомства, заплащането се извършва от бюджета на съответните администрации, министерства или ведомства.

IV. Предвидени са изменения и допълнения в административнонаказателните разпоредби, които отразяват препоръките, направени при проведен одит от страна на Евроконтрол в края на 2008 г. на тема ESARR IMPLEMENTATION MONITORING AND SUPPORT (ESIMS) PROGRAMME AUDIT REPORT.

От страна на проверяващите е представен доклад, в който е отбелязано изрично, че Регламент (ЕО) 549/2004 предвижда санкциите, създадени от държавата за нарушения от страна на доставчиците на услуги по този регламент, както и че мерките, посочени в чл. 3 от него, следва да бъдат ефективни, пропорционални и убедителни. В чл. 5 от Регламент (ЕО) 2096/2005 тези принципи също така са заложени и детайлизирани. В хода на проверките е изискано Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" да представи доказателства за наличието в действащата нормативна уредба на изрично определяне на наказанията във връзка с нарушенията, свързани със

задълженията, които лицензираният доставчик има съгласно регулаторната рамка „Единно европейско небе” (напр. наказания по прилагането на Регламент (ЕО) 552/2004). В доклада изрично е отбелязана препоръката страната ни да определи санкции за нарушенията и свързани с тях мерки, които да бъдат ефективни, пропорционални и убедителни в съответствие с приложимото европейско законодателство. Като предложени коригиращи действия е посочено задължението за предприемане на изменения и допълнения в Закона за гражданското въздухоплаване с цел осигуряване на възможност за прилагане на определени санкции за нарушения и свързаните с тях мерки, които да бъдат ефективни и пропорционални.

Във връзка с това са предложени и съответните изменения и допълнения в разпоредбите на чл. 143 от закона.

Предвид изложеното предлагам Народното събрание да разгледа и приеме предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)